

30 בנובמבר 2025

לכבוד

שגית אפיק, עו"ד

היועצת המשפטית לכנסת

hdept@knesset.gov.il

שלום רב,

הנדון: דרישה למנוע את הקמתה של ועדה מיוחדת לקידום הצעת חוק התקשורת (שידורים),

התשפ"ה-2025

1. פנייה זו נשלחת אליכם מטעם מכון זולת לשוויון וזכויות אדם, בהמשך לפנייתנו הקודמת אליכם בנושא שבנדון מיום 15.5.2025, וזאת לקראת ישיבה שנקבעה ליום 1.12.2025 בוועדת הכנסת. בישיבה תעמוד לדיון הכוונה להקים ועדה פרלמנטרית מיוחדת אשר תדון בהצעת חוק התקשורת (שידורים), התשפ"ה-2025 ("הצעת החוק") במקום ועדת הכלכלה של הכנסת ("הוועדה המיוחדת").

לשם הנוחות, המכתב הקודם מצ"ב כנספח א' למכתב זה.

2. אנו שבים ומבקשים כי הייעוץ המשפטי לכנסת יפעל למניעת כוונה זו, אשר יש בה משום מהלך פסול ומסוכן לחסימה ועקיפה של ביקורת פרלמנטרית, והתערבות חסרת תקדים של הממשלה בסדרי עבודתה של הכנסת.

3. כפי שפורט בהרחבה במכתבנו מיום 15.5.2025, הקמת הוועדה המיוחדת נועדה אך ורק כדי לעקוף ביקורת פרלמנטרית של יו"ר ועדת הכלכלה, ח"כ דוד ביטן, אשר התנגד לעמדותיו של שר התקשורת שלמה קרעי, ולמאמציו לקדם שלל חוקים אשר יש בהם משום פגיעה בתקשורת החופשית ובאיתנותה של הדמוקרטיה בישראל. נזכיר, כי במסגרת הדיונים שהתקיימו בוועדת הכלכלה השמיע לא פעם ח"כ ביטן ביקורת פרלמנטרית לעניין ההשפעה הפסולה שיכולה להיות להצעות החוק ששר התקשורת ביקש לקדם.

4. ואכן, בדומה להצעות חוק אחרות שביקשו לפגוע בתקשורת החופשית בישראל, גם הצעת החוק הנוכחית עתידה להשפיע על היבטים חוקתיים מרכזיים, מהחשובים ביותר לקיומו של המשטר הדמוקרטי בישראל, ולפגוע בתקשורת החופשית ובזכות היסוד לחופש הביטוי.

5. התכלית העומדת בבסיס המהלך להקמת הוועדה המיוחדת – עקיפת סמכותה הפרלמנטרית של ועדת הכלכלה – אינה בגדר ספקולציה או השערה בעלמא, אלא עובדה שצוינה שוב ושוב על ידי שר התקשורת עצמו.

6. כפי שצוין במכתבנו הקודם, כבר במסיבת העיתונאים שקיים ביום 14.5.2025 הבהיר השר קרעי את כוונתו למנוע מוועדת הכלכלה של הכנסת לדון בהצעת החוק, ולהביא להקמתה של ועדה מיוחדת בכנסת. כבר אז היה ברור כי הקמת הוועדה המיוחדת לא נועדה "לייעל" או "לרכז" את הדיונים בהצעת החוק, אלא אך ורק לעקוף את סמכותה של ועדת הכלכלה ואת הביקורת הפרלמנטרית שתופנה כלפיה בדיוני הוועדה.

7. שר התקשורת חזר על הדברים בפומבי, באופן ברור וללא כל ניסיון להסתירם, שוב ושוב, גם לאחר שנשלח מכתבנו הקודם. כך, בשלל פרסומים שהפיץ מאז הבהיר השר באופן חד וברור כי המטרה האמיתית, המרכזית, העומדת בבסיס מהלך זה היא לעקוף את סמכותה של ועדת הכלכלה, ולמנוע מהיו"ר ביטן לנהל את הדיונים בהצעת החוק.

8. בין היתר התייחס שר התקשורת ברשת X (טוויטר) לכך שיו"ר הוועדה ביטן מונע העברת חוקים שונים בתחום התקשורת, שאותם ביקש השר לקדם, וזאת ב-40 פוסטים מאז תחילת 2025. להלן מספר דוגמאות לפוסטים שבהם הוא מציין כי הקמת הוועדה המיוחדת נועדה לשם עקיפת יו"ר ועדת הכלכלה ועקרון הפרדת הרשויות:¹

- בפוסט מיום 9.6.25: "ביטן השלים הערב את המעבר המלא לשורות השמאל... פתאום הפכת ל'שומר הסף' של הפרדת הרשויות? אתה?... אני מבהיר חד וחלק: ביטן לא מעניין. רפורמת השידורים וחוקי התקשורת יעברו בלעדיו. והחוק הזה – לעולם לא ידון בוועדה בראשותו... דוד ביטן לא ינצח את הציבור ולא יגבר על 67 חברי קואליציית הימין..."

- בפוסט מיום 8.5.2025: "ביטן משתף פעולה עם השמאל, שומר על האליטות שלהם – ומפקיר את המחנה הלאומי. מה יוצא לו מזה? תשאלו אותו... אבל אני לא עוצר ולא נכנע. דורש, נלחם ופועל להקים ועדת תקשורת חדשה – בלי ביטן";

- בפוסט מיום 24.4.25: "ביטן מנסה לשווק כאילו הוא 'יתקן'... הוא התחיל גם לייצג את היועצת המשפטית לממשלה ודורש שנביא רק חוק ממשלתי לסגירת החדשות בתאגיד... זו מעילה באמון הציבור. הוא לא רוצה רפורמה – הוא רוצה לשמר את ההגמוניה של השמאל. אדוני ראש הממשלה, אתה רוצה את הרפורמה. זו למעשה הרפורמה שלך... אין שום סיבה שח"כ אחד... יעצור את השינוי המיוחל. תן ליו"ר הקואליציה אופיר כץ לאכוף משמעת קואליציונית ולהדיח את ביטן או להקים ועדת תקשורת שתעקוף אותו".

- בתגובה לאותו פוסט מיום 24.4.25: "אני דורש להקים ועדה שיהיה אפשר לחוקק בה את רפורמת התקשורת. הבאתי חוקים להצבעה בוועדת שרים לחקיקה, אישרתי אותם פה אחד,

¹ ראו, לשם הדוגמה, את הפוסטים הבאים שפרסם שר התקשורת ברשת X (טוויטר): [פוסט](#) מיום 9.6.2025; [פוסט](#) מיום 8.5.2025; [פוסט](#) מיום 24.4.25; [פוסט](#) מיום 26.2.2025; [פוסט](#) מיום 25.2.2025; [פוסט](#) מיום 24.2.2025 בשעה 13:26; [פוסט](#) מיום 24.2.2025 בשעה 14:07; [פוסט](#) מיום 12.2.2025; [פוסט](#) מיום 15.1.2025.

אישרתי אותם בטרומית בתמיכת הקואליציה פה אחד וביטן תקע את כולם בוועדה בראשותו..."

9. אין חולק כי מדובר אפוא במהלך פוליטי שמקדמת הממשלה, שמטרתו לחסום ולעקוף ביקורת פרלמנטרית בוועדת הכלכלה, ובכך להעמיק את תהליך הכרסום הזוחל בעקרון הפרדת הרשויות שבין הרשות המחוקקת לרשות המבצעת.

10. הממשלה מבקשת עתה לא רק להחליט במה תדון הכנסת בהליכים הפרלמנטריים שאותם היא מקיימת, אלא גם היכן. הכל על רקע אי שביעות רצונה מהביקורת הפרלמנטרית בוועדת הכלכלה על הצעות חוק שנועדו לגרום לפגיעה קשה וממשית בתקשורת החופשית ובזכות היסוד לחופש הביטוי.

11. ואם לא די בכך, הרי שבפרסומים שונים מהחודשים האחרונים עולה כי ראש הממשלה בנימין נתניהו מעורב ישירות במהלך להקמת הוועדה המיוחדת, ואף נתן את אישורו לכך. מעורבות זו מנוגדת להסדר ניגוד העניינים של ראש הממשלה, ולהחלטה כי עליו להימנע מעיסוק בעניינים הקשורים לאסדרת תחום המדיה בישראל. בעניין זה ראו למשל:

- דבריהם בעניין של שר התקשורת ויו"ר הקואליציה, שפורסמו בכתבה בכלכליסט מיום 25.2.2025² "במכתבו [ליו"ר הקואליציה] טען קרעי גם כי להצעה שלו לקדם את חוקי התקשורת יש תמיכה מצד ראש הממשלה: 'לאור האמור, ולאחר שיחות רבות בינינו, כולל 'אור ירוק' מראש הממשלה לעניין... אני פונה אליך בבקשה להקים ועדת תקשורת בכנסת אשר תעסוק ברפורמות המשמעותיות העומדות על סדר היום הציבורי – בעיקר בתחום השידורים'. אופיר כץ מסר לאחר הדברים שיפעל בהנחיית ראש הממשלה, שטרם החליט בנושא למרות האמירה של קרעי".
- דבריו של שר התקשורת לעיל בפוסט מיום 24.4.2025, שלפיהם יו"ר הקואליציה אופיר כץ קיבל מראש הממשלה הנחיה להקים ועדה מיוחדת.
- דבריו של יו"ר הקואליציה עצמו בראיון לתוכנית הפטריוטים מיום 25.3.2025: "מה שראש הממשלה ינחה אותי בעניין הזה, אני אעשה. זה אירוע של שני אנשים משמעותיים בליכוד. אנחנו רוצים את הרפורמה. מסתבר שכנראה אנחנו לא נצליח לגשר ביניהם. ברגע שראש הממשלה ינחה אותי לפי הנחיה שלו כך אני אפעל".

² עדיאל איתן מוסטקי, [קרעי רוצה להקים ועדה לחוקי התקשורת כדי לעקוף את ביטן: "נשלט על ידי התאגיד ויש עתיד"](#), כלכליסט (25.2.2025).

12. נוכח הנסיבות המפורטות לעיל, אנו מבקשים כי הייעוץ המשפטי לכנסת יפעל למניעת קבלת ההחלטה להקמת הוועדה המיוחדת בדיון שנקבע לכך בוועדת הכנסת.
13. לקראת סיום, אנו מוצאים לנכון לשוב ולהזכיר כי מכתבנו אליכם מיום 13.1.2025 בנושא "דרישה להקפאת הליכי חקיקה בנושא הצעות החוק להרחבת שידורי הרדיו האזורי" עדיין לא נענה. פנייה זו עסקה בבקשה להקפיא את הליכי החקיקה הנוגעים להצעות החוק להרחבת שידורי הרדיו האזורי, עד לביורר חשדות חמורים הנוגעים לאפשרות של ניגוד עניינים והפרת אמונים מצד שר התקשורת.
14. נושא זה רלוונטי מתמיד בימים אלה, לאחר שמשרד התקשורת פרסם לאחרונה את תזכיר חוק התקשורת (רדיו), התשפ"ו-2025, העוסק באסדרת שידורי הרדיו בישראל ובכלל כך בהרחבת שידורי הרדיו האזורי.
15. לסיכום, אנו מבקשים אפוא כי הייעוץ המשפטי לכנסת יפעל למניעת הקמת הוועדה המיוחדת על רקע כלל הנסיבות שפורטו במכתב זה.

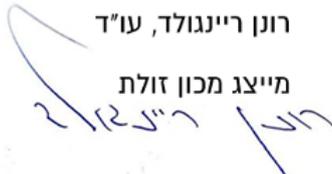
בכבוד רב,

עינת עובדיה
מנכ"לית, מכון זולת

רון ריינגולד, עו"ד

מייצג מכון זולת

15 במאי 2025

לכבוד

גב' שגית אפיק, עו"ד

היועמ"שית לכנסת

hdept@knesset.gov.il

שלום רב,

הנדון: דרישה למנוע את הקמתה של ועדה מיוחדת לקידום הצעת חוק התקשורת (שידורים),**התשפ"ה - 2025**

- פנייה זו נשלחת אליכם מטעם מכון זולת לשוויון וזכויות אדם, בבקשה למנוע את כוונתו של שר התקשורת, דר' שלמה קרעי, להביא להקמתה של ועדה פרלמנטרית מיוחדת אשר תדון בהצעת חוק התקשורת (שידורים), התשפ"ה-2025 ("הצעת חוק השידורים" או "הצעת החוק"), במקום ועדת הכלכלה של הכנסת.
- כפי שנבהיר להלן במכתבנו, מדובר במהלך נוסף של הממשלה המכהנת, שיש בו לפגוע בריבונות הכנסת ובסמכויות המוקנות לה, ועקב כך לגרום לפגיעה קשה נוספת – אחת מני רבות במהלך השנים האחרונות – בעקרון הפרדת הרשויות בין הכנסת לממשלה.
- הממשלה מבקשת עתה לא רק להחליט במה תדון הכנסת בהליכים הפרלמנטריים שאותם היא מקיימת, אלא גם היכן תדון הכנסת בנושאים שאותם מבקשת הממשלה לקדם. הכל, על רקע אי שביעות רצונה של הממשלה מביקורת פרלמנטרית שהשמיעה ועדת הכלכלה בחודשים האחרונים כלפי הצעות חוק שנועדו לגרום לפגיעה קשה וממשית בתקשורת החופשית ובזכות היסוד לחופש הביטוי, שעליהם מושתת המשטר הדמוקרטי במדינת ישראל.
- נקדים ונבהיר כי הטענות במכתב זה אינן מופנות לעצם האפשרות להקים ועדה מיוחדת במטרה לדון בנושא ספציפי. אנו ערים לכך כי לכנסת קיימת סמכות לכך, וכי הדבר נעשה לא אחת בעבר. טענותינו מופנות כלפי השימוש הפסול שהממשלה מבקשת לעשות בעניין זה, במטרה לעקוף ביקורת פרלמנטרית הכרחית שהושמעה בוועדת הכלכלה בהתייחס להצעות חוק דומות אחרות שהונחו על שולחנה.
- מדובר בהתערבות פסולה וחסרת תקדים של הממשלה בסדרי עבודתה של הכנסת, וזאת גם בהינתן שטטוש הולך ומתעצם בין הרשות הממשלתית והרשות המחוקקת.
- אנו מבקשים, כאמור, כי הייעוץ המשפטי של הכנסת לא ייתן ידו למהלך פסול זה, ויפעל למנוע אותו.

7. נעמוד על הדברים להלן.
8. במסיבת עיתונאים שקיים השר קרעי ב-14.5.25, הוא הציג את הצעת חוק השידורים ועמד על עקרונות מרכזיים העומדים בבסיס הצעת החוק. במסגרת זו, השר מסר כי בכוננת הממשלה להביא את ההצעה לדין הקרוב של ועדת השרים הממשלתית לענייני חקיקה.
9. במסגרת הצגת הדברים במסיבת העיתונאים, חזר שר התקשורת גם על כוונתו למנוע מוועדת הכלכלה של הכנסת לדון בהצעת החוק, ותחת זאת להביא להקמתה של ועדה מיוחדת בכנסת, על מנת שתדון בהסדרים המוצעים בהצעת חוק השידורים.
10. נדגיש: הצעת חוק השידורים עוסקת בתוכנית רחבת היקף לאסדרת תחום השידורים בישראל. מעצם מהותה, התוכנית עתידה להשפיע על היבטים חוקתיים מרכזיים, מהחשובים ביותר לקיומו של משטר הדמוקרטי בישראל, ובהם מעמדה של התקשורת החופשית במדינת ישראל וזכות היסוד לחופש הביטוי. כל אלה מונחים על הכף ותלויים בהסדרים שיעמדו לדין בהצעת החוק.
11. השפעה זו של התוכנית המוצעת על עקרונות היסוד של המשטר הדמוקרטי נעלמה אתמול ממסיבת העיתונאים. לציבור הוצגה תמונה חלקית ביותר של תוכנית ל"רפורמה כלכלית" שנועדה להפחית את מחירי השידורים, אך נעלמו ממנה ההשפעות הדרמטיות שיש לאסדרת תחום השידורים על מעמדה של התקשורת החופשית ועל איתנותה של הדמוקרטיה בישראל.
12. מנגד, ניתוח התוכנית המוצעת והתבטאויותיו של השר קרעי בעבר מעלים כי אחת מהמטרות המרכזיות של הצעה זו של שר התקשורת היא להביא לפגיעה דרמטית במעמדה של התקשורת החופשית, העצמאית והביקורתית בישראל, ובכלל כך לבטל מנגנונים חשובים שהתקיימו עד היום במטרה לבצר את העצמאות ואי התלות של ספקי החדשות בישראל, ולהגן על עקרונות בסיסיים של אתיקה עיתונאית בשידורי החדשות.
13. זה גם המניע העיקרי העומד מאחורי מהלכיו של שר התקשורת לגרום לכך שוועדת הכלכלה של הכנסת לא תדון בהצעת חוק השידורים, ולהקים ועדה מיוחדת, בראשות מי שהממשלה תחפוץ ביקרו, במטרה שוועדה זו היא שתקדם את אותם עקרונות פסולים המגולמים בחוק.
14. מהלך זה נעשה בריש גלי, ללא כל ניסיונות להסתיר את המטרה העומדת בבסיסו, לעקוף את הביקורת הפרלמנטרית של ועדת הכלכלה.
15. במהלך השנה האחרונה דנה ועדת הכלכלה בהצעות חוק רבות אשר ביקשו לפגוע במעמדה של התקשורת החופשית בישראל. הצעות חוק אלה הוגשו לרוב כהצעות חוק פרטיות, אולם בפועל קודמו על ידי ממשלת ישראל, ובפרט על ידי שר התקשורת. מדובר, בין היתר, במספר הצעות

- חוק שביקשו להביא לפגיעה בתאגיד כאן ובשידור הציבורי,¹ להביא לפוליטיזציה של מדידת הרייטינג בישראל,² לאפשר מתן הטבות פסולות למפעילי הרדיו האזורי בישראל,³ ועוד.
16. במסגרת דיונים אלה השמיע לא פעם יו"ר ועדת הכלכלה של הכנסת, ח"כ דוד ביטן, ביקורת פרלמנטרית לעניין ההשפעה הפסולה שיכולה להיות להסדרים מסוג זה, והבהיר כי אין בכוונתו לקדם חלק ניכר מהצעות החוק שהונחו לפתחו בנושאים אלה.
17. על רקע אותה ביקורת פרלמנטרית, הבהיר שר התקשורת, בצורה גלויה, לא פעם ולא פעמיים, כי יפעל לעקוף את סמכותה של ועדת הכלכלה, ולהקים תחתיה ועדת כנסת מיוחדת שתדון בהסדרים דומים לאלה שהונחו עד כה על שולחנה של ועדת הכלכלה, ובכלל כך גם בתוכניתו המוצעת במסגרת הצעת חוק השידורים.
18. מעבר להתערבות הבוטה והפסולה של הממשלה בסדרי עבודתה של הכנסת, אשר נועדה לחסום ולעקוף ביקורת פרלמנטרית של ועדת הכלכלה, ישנו גם חוסר הגיון מוחלט בביצוע מהלך זה. ועדת הכלכלה היא שדנה כיום ברוב הצעות החוק העוסקות בתחום התקשורת בכלל, ובתחום השידורים בכלל. במסגרת זו, דנה ועדת הכלכלה, כדבר שבשגרה, בשלל הצעות חוק, העוסקות אף הן בשוק השידורים. לא ייתכן כי תוכנית כה מקיפה, שיש לה השלכות אדירות על תחום השידורים, תבצע במנותק מהפורום הפרלמנטרי המרכזי שבו נדונים הסדרים דומים, אשר יכול שיהיו סותרים לחלוטין לאלה הנדונים בפורום אחר.
19. לסיכום הדברים, המטרה הברורה והמוצהרת של המהלך היא עקיפה מוחלטת של הסמכות הקיימת של ועדת הכלכלה, וחסימת ביקורת פרלמנטרית שהושמעה על ידי הוועדה כלפי הצעות חוק שהוגשו בקידומו של שר התקשורת, שמטרתן פגיעה בתקשורת החופשית.
20. נוכח האמור, אנו חוזרים ומבקשים אפוא כי הייעוץ המשפטי של הכנסת לא ייתן ידו למהלך פסול זה, ויפעל למנוע אותו.
21. לקראת סיום, אנו מוצאים לנכון להזכיר כי מכתבנו מיום 13.1.2025 אליכם בנושא "דרישה להקפאת הליכי חקיקה בנושא הצעות החוק להרחבת שידורי הרדיו האזורי" עדיין לא נענה. פנייה זו עסקה בבקשה להקפיא את הליכי החקיקה הנוגעים להצעות החוק להרחבת שידורי הרדיו האזורי, עד לבירור חשדות חמורים הנוגעים לאפשרות של ניגוד עניינים והפרת אמונים מצד שר התקשורת, שלמה קרעי.

¹ לדוגמה - הצעת חוק השידור הציבורי הישראלי (תיקון - תקציב תאגיד השידור הישראלי), התשפ"ד-2024 (פ/4736/25); הצעת חוק הפרטת תאגיד השידור הציבורי הישראלי, התשפ"ג - 2022 (פ/176/25); הצעת חוק השידור הציבורי הישראלי (תיקון - דרך מינוי מועצת תאגיד השידור הישראלי), התשפ"ה-2025; ועוד.

² הצעת חוק חובת הצגה של נתוני צפייה לצופה, התשפ"ד-2024 (פ/4726/25);

³ הצעת חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו (תיקון - הרחבת המגוון בשידורי הרדיו), התשפ"ד-2004 (פ/4656/25).

22. נושא זה מקבל משנה תוקף בימים אלה, לאחר ששר התקשורת עמד במסיבת העיתונאים שקיים ב-14.5.25 על כוונתו לקדם בקרוב הצעת חוק משלימה להצעת חוק השידורים, אשר תעסוק גם באסדרת שידורי הרדיו בישראל, ובכלל כן בהרחבת שידורי הרדיו האזרי.
23. אנו מבקשים אפוא כי הטענות שהעלינו במכתבנו הקודם לעניין ניגוד העניינים שבו מצוי השר קרעי ייבחנו בהקדם, גם על רקע כוונתו של השר קרעי להרחיב את עיסוקו בתחום שידורי הרדיו, כאמור לעיל.

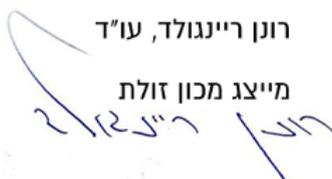
בכבוד רב,

עינת עובדיה
מנכ"לית, מכון זולת

רון ריינגולד, עו"ד

מייצג מכון זולת

העתק: עו"ד איתי עצמון, יועמ"ש ועדת הכלכלה, vkalkala@knesset.gov.il